

basis of summarizing the views of scientists on the basic concepts of research identified and characterized the contents, criteria and levels of formed ethnopedagogical competence.

Keywords: *competence, professional competence, professional pedagogical competence, ethnopedagogical competence, ethnopedagogy.*

Грибок О. П.
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ТВОРЧОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Статтю присвячено аналізу проблем формування у майбутніх фахівців педагогічного профілю творчого стилю діяльності та професійного інтелекту.

Ключові слова: *творчість, професійний інтелект, освіта, навчальний процес, дидактика, педагогіка.*

Залучення України до нових європейських процесів, освітня, економічна, та культурна інтеграція до Європейського Союзу сприяє підтриманню високого статусу вітчизняної освіти і науки. Реалізація національною системою вищої освіти ідей Болонського процесу є умовою входження України до єдиної Європейської системи вищої освіти. Освіта в Україні має відповідати сучасним вимогам до її якості. На сьогодні вона має суттєві результати, до яких належать: достатньо якісне реформування системи педагогічної освіти та її оптимальне функціонування в сучасних умовах; поява кафедр педагогіки та педагогічних факультетів в інститутах й університетах, для яких раніше це було нехарактерним; виникнення приватних ВНЗ педагогічного профілю; розвиток системи другої вищої освіти (на контрактній основі); відкриття та функціонування численних курсів перепідготовки за педагогічними спеціальностями; проведення спеціалізованих тренінгів за окремими галузями педагогічних знань; організація семінарів за певними педагогічними проблемами тощо.

Колишня радянська система освіти (при багатьох її достоїнствах) була зорієнтована на підготовку висококваліфікованого виконавця, здатного на певну ініціативу, але в чітких межах уже поставлених завдань. Взагалі, життя середнього громадянина було певною мірою передбачуваним з моменту, коли після завершення шкільної освіти він вибирав сферу подальшої професійної діяльності й – у більшості випадків – відповідний ВНЗ (державне, безкоштовне), після якого його “розподіляли” згідно з потребами. А далі – гарантована робота аж до виходу на пенсію, запланована заробітна плата відповідно до рівня освіти й цілком прогнозовані можливості подальшого професійного та кар’єрного зростання.

Сьогодні умови кардинально інші: суспільство ставить фахівця в ситуацію щоденного непростого, а інколи й кризового особистісного та професійного вибору.

Від педагогічної культури та рівня фахового мислення, особистісної та професійної компетентності, спроможності творчо їх застосувати у своїй діяльності, вміння бачити взаємозв'язки й взаємозалежності між різними явищами життя багато в чому залежить, наскільки воно буде успішним.

Саме тому **завданням** цієї **статті** і виступають аналіз проблем формування у майбутніх педагогів творчого стилю діяльності та професійного інтелекту і дослідження педагогічних умов і можливостей, доцільних шляхів формування їх у студентів.

Як фахівець у сфері роботи з людиною, педагог свою діяльність багато в чому повинен регулювати не лише законодавчими актами, а й моральними нормами, принципами і правилами, котрі найбільшої цінності і значимості набувають тоді, коли стають частиною свідомості його як особистості. Професійно освоїти таку діяльність можна лише на індивідуально-особистісному рівні, отже підготовка педагога повинна базуватися на освітніх технологіях, що забезпечують його професійно-особистісний розвиток і саморозвиток.

Таким чином, виникає проблема необхідності підвищення ефективності навчального процесу у вищих навчальних закладах з метою підготовки нової генерації фахівців-педагогів.

Стійку тенденцію їх достатньо професійної підготовки ми спостерігаємо зараз в Україні. Для нашої країни цей процес є особливо актуальним. Необхідність у професіоналах підвищує попит на педагогічну освіту й з боку роботодавців. Це також сприяє підвищенню якості педагогічної освіти, що є найважливішим чинником її гнучкості, перспективності та відповідності вимогам часу, особливо в руслі вимог Болонського процесу.

Особистісний і діяльнісний підходи до визначення технологій і методик навчання як найважливішого напряму оптимізації навчальної діяльності студентів вимагають від педагогів пошуку таких видів педагогічної діяльності, які б оптимально сприяли досягненню основних цілей підготовки майбутніх фахівців на основі творчого використання особистісного потенціалу кожного студента та творчої актуалізації його інтелекту.

Інтелект студента – це його універсальна психічна здатність до мислення та раціонального пізнання дійсності та самого себе, до ефективного розв'язання різноманітних проблем, в основі якої лежить генетично зумовлена властивість нервової системи переробляти інформацію з певною швидкістю і точністю. Основними складовими його інтелектуальних здібностей є конвергентна здатність, креативність, навченість і пізнавальні стилі.

У структурно-генетичному підході Ж. Піаже інтелект трактується як вищий спосіб зрівноваження суб'єкта зі середовищем [3]; при

когнітивистському підході інтелект – як набір когнітивних операцій; а у факторно-аналітичному підході на основі великої кількості тестових показників знаходяться певні стійкі його фактори (Г. Айзенк, Л. Терстоун).

Нині прийнято вважати, що існує загальний інтелект як універсальна психічна здатність людини, в основі якої може лежати генетично зумовлена властивість нервової системи переробляти інформацію з певною швидкістю і точністю (Г. Айзенк). Зокрема, у психогенетичних дослідженнях показано, що частка генетичних факторів, яка визначена дисперсійним методом на основі аналізу результатів виконання інтелектуальних тестів, досить велика; цей показник коливається від 0,5 до 0,8. При цьому найбільш генетично залежним виявляється вербальний інтелект.

Основними критеріями креативності як підґрунтя творчості студента у навчальній діяльності та як комплексу властивостей його інтелектуальної діяльності, є кількість ідей, що виникає в одиницю часу, їх оригінальність, здатність до сприймання нового та готовність швидко переключатися з однієї ідеї на іншу, метафоричність – готовність працювати в фантастичному, “неможливому” контексті та ін.

Проте, проблема полягає в тому, які саме види навчальної діяльності студента мають суттєвий розвивальний вплив на його інтелектуальну сферу. Розв’язання цієї проблеми не може бути одноваріантним, бо в кожному окремому випадку результат впливу професійної освіти на розвиток того або іншого студента залежить від його індивідуально-психічних особливостей, серед яких провідне місце займає інтелектуальна активність, ступеня самостійності та послідовності, прояву творчості, настанови на активну навчальну та на майбутню професійну діяльність.

Отже, у процесі особистісного й професійного самовизначення студентів у навчальному процесі постійно виникає ціла низка концептуальних, теоретичних, організаційних і методичних проблем, а саме необхідність:

- активної реалізації особистісного та інтелектуального потенціалів студентів у навчальній діяльності;
- забезпечення суб’єктності студентів у навчальному процесі та її творче використання для суттєвого підвищення якості їх професійної підготовки;
- підвищення ефективності набуття ними професійних знань шляхом підвищення їх мотивації до навчальної діяльності та активного використання їх інтелекту; систематизації знань та оптимізації формування професійних навичок і вмінь;
- набуття студентами основних видів компетентностей; створення такого навчального середовища у ВНЗ, що сприяє ефективній навчальній діяльності студентів;
- формування культури професійного мислення на основі творчого використання загального інтелекту студентів;
- формування та розвитку професійного інтелекту, як основи

професійної культури та фахового мислення тощо.

Оптимальне розв'язання цих проблем потребує суттєвої зміни у ставленні педагогів і керівників ВНЗ до підготовки майбутніх фахівців. Фахівець педагогічного профілю XXI ст. – це, насамперед, професіонал найвищого рівня підготовленості, творча особистість, досвідчений керівник, хороший психолог і педагог, який вміє проектувати, змодельювати, прогнозувати та запланувати свою професійну діяльність, оцінювати всі можливі ймовірності в її розвитку, здатний реалізувати свій особистісний і професійний потенціали у цій діяльності, спроможний прораховувати складні ситуації, що виникають в педагогічному процесі, та знайти оптимальні шляхи їх подолання.

Фундаментом його професійної діяльності та гарантом кар'єрного зростання є професійний інтелект як основа професійного мислення та якісного розв'язання різноманітних завдань. Відповідно, виникає закономірне запитання: Чи формує сучасна освіта такого фахівця?

Для отримання об'єктивної відповіді на це запитання необхідно проаналізувати концептуальні основи підготовки майбутніх педагогів у ВНЗ, виявити основні підходи до їх підготовки у педагогічній науці, визначити оптимальні організаційно-педагогічні умови формування їх професійної компетентності, яка має ґрунтуватися на загальному та професійному інтелекті. Такий підхід надасть можливість комплексно дослідити теоретичні й методичні основи формування професійного інтелекту у майбутніх фахівців.

Для всебічного дослідження цієї проблеми необхідно визначити провідні ідеї, які лежать, на нашу думку, в основі її обґрунтування. Такими ідеями у нашому дослідженні є:

– основою розвитку природи, суспільства та особистості є взаємодія різних об'єктивних факторів;

– для успішного функціонування ВНЗ необхідна узгоджена взаємодія всіх суб'єктів – ректорату, деканатів, кафедр, науково-педагогічних працівників і студентів, а також творча реалізація їх потенційних здібностей і можливостей у навчально-виховному процесі;

– ефективність педагогічного процесу безпосередньо залежить від провідної концептуальної основи функціонування ВНЗ, загальнонаукової, психолого-педагогічної і управлінської підготовленості його суб'єктів і наукової організації їх діяльності;

– гуманність, демократичність і результативність навчального процесу у ВНЗ залежить від оптимального вибору сучасних дидактичних систем, які являються теоретичною та методичною основою викладання педагогів і навчальної діяльності студентів;

– формування творчої особистості майбутнього фахівця безпосередньо залежить від правильного вибору підходів до його підготовки – особистісного, діяльнісного, системного, акмеологічного, синергетичного тощо;

– розвиток розглядається як основний спосіб існування особистості протягом усього її життєвого, особистісного та професійного шляху;

– формування у студентів професійного інтелекту нами розглядається в діалектичній єдності їх внутрішньої психічної і зовнішньої практичної діяльності, бо, з одного боку, психічні властивості особистості майбутнього фахівця формуються у навчальній діяльності та згодом проявляються та розвиваються в його професійній діяльності, а з другого – ця діяльність у значній мірі визначається його особистісними якостями, настановами, мотивацією та життєвими перспективами;

– формування та розвиток професійного інтелекту майбутнього фахівця відбувається на підґрунті загального інтелекту в процесі професійної підготовки та характеризується значними подіями, які пов'язані, з одного боку, із змінами та збагаченням системи її життєвих і професійних цінностей, а з другого – суттєвим вдосконаленням, збагаченням та поширенням когнітивної сфери психіки студента, розвитком культури професійного мислення, формуванням професійної компетентності;

– професійний інтелект майбутнього педагога формується в педагогічному процесі ВНЗ в результаті цілеспрямованої діяльності як педагогів, так і самих студентів, у творчій навчальній діяльності останніх;

– неможливо зрозуміти формування професійного інтелекту майбутнього фахівця педагогічного профілю поза його особистісної активності у навчальній діяльності. Він має бути суб'єктом власного розвитку та формування своєї особистості як фахівця.

Г. Айзенк – англійський психолог – виділяв три концепції інтелекту [8].

Біологічний інтелект – це фізіологічна, нейрологічна, біохімічна і гормональна основа пізнання, що переважно пов'язана зі структурами і функціями кори головного мозку людини. Ще з часів Ф. Гальтона – англійського антрополога і психолога – існувало припущення, що високим інтелектом відрізняються люди, які мають яку-небудь природну, фізіологічну перевагу над іншими (наприклад, найшвидшу провідність подразника від рецепторів до мозку, або швидкість оброблення інформації, або низький (чи високий) поріг чутливості до різних подразників).

Г. Айзенк вважав, що саме вимірювання рівня біологічного інтелекту відповідає сучасній науковій парадигмі, бо всі інші види інтелекту, соціальний і психометричний, є лише наслідком, зовнішніми проявами біологічного інтелекту, що й є його основною детермінантою.

Психометричний інтелект, який визначається стандартними тестами вимірювання коефіцієнта інтелекту (IQ) та діагностується ними. На нашу думку, в психометричному визначенні мається зміст, оскільки факторний аналіз безлічі тестів щодо діагностування спеціальних здібностей показує, що за поняттям “психометричний інтелект” дійсно міститься якийсь основний фактор людської психіки.

У **соціальному інтелекті** (чи практичному), як прояву соціальної адаптації, виділяються і досліджуються такі його аспекти, як міркування, рішення задач, пам'ять, навченість, розуміння, оброблення інформації, вироблення стратегій, пристосування до навколишнього середовища тощо.

Б. М. Теплов визначав практичний розум як направляючу свою дію від абстрактного мислення до практики, від загальних принципів до конкретних обставин на відміну від теоретичного розуму, спрямованого від живого споглядання до абстрактного мислення [4].

Сучасна педагогічна практика показує, що нам необхідний творчий фахівець, який здатний ефективно розв'язувати соціальні завдання в швидкоплинних умовах навчального процесу. Водночас, авторитарна система професійної освіти не здатна підготувати такого фахівця. Із критикою недоліків такої теорії системи й педагогічної практики виступали філософи ще 60–70-х роках ХХ ст. Низка негативних аспектів, на превеликий жаль, залишається по сьогоднішній день.

Взагалі, у дидактиці на основі теорії пізнання і сучасних досягнень психолого-педагогічної науки розроблено та активно використовуються різні концепції навчання, підготовки фахівців у ВНЗ. Наприклад, у *традиційній системі навчання* домінують роль відіграє викладання – діяльність педагога. Вона ґрунтується в основному на ідеях *Й.-Ф. Гербарта* та характеризується такими поняттями, як управління, регламентація, правила, розпорядження, керівна роль педагога. Цілями навчання є формування інтелектуальних умінь та уявлень.

У *педоцентристській системі* головний акцент робиться на учінні – діяльності учня, в основі якої лежить педоцентризм *Дж. Дьюї*.

Сучасна дидактична система орієнтується на те, що обидві сторони – викладання (педагогічна діяльність педагога) й учіння (навчальна діяльність учня) – складають творчу єдність, а їх різноманітні та змістовні відношення в процесі навчання є предметом дидактики. Її характеризують такі кардинальні особливості та провідні ідеї:

– її методологічну основу складають об'єктивні закономірності філософії пізнання (гносеології), матеріалізм, гуманізм, гуманістична психологія, завдяки яким сучасна дидактика подолала односторонній підхід до аналізу та інтерпретації процесу навчання;

– у ній сутність навчання не зводиться ні до передачі студентам готових знань, ні до самостійного подолання труднощів, ні до їх власних винаходів;

– вона має ґрунтуватися на оновленій методологічній парадигмі – гуманістичній, яка має бути спрямована на реалізацію особистісного потенціалу педагогів і студентів як суб'єктів творчої діяльності;

– вищезазначені особливості сучасної дидактичної системи передбачають зміну стратегії національної системи освіти, яка має стосуватися, на думку *Г. О. Балла*, стратегії “розвитку освіти” і стратегії “самої

педагогічної діяльності” [1, с. 5].

Отже, сучасна дидактична система спрямована на гуманізацію та демократизацію освітнього середовища, на максимальну реалізацію особистісного потенціалу суб'єктів процесу навчання та на допомогу їм в особистісній самоактуалізації у цьому процесі.

Відповідно, основним завданням педагогів у сучасних умовах становиться переведення змісту освіти “...у внутрішній світ особистості. Для цього необхідно організувати психологічно обґрунтовану діяльність двох рівнозначних у відношеннях суб'єктів: учитель – учень, прагнучи актуалізувати формування в учнів внутрішньо-особистісної мотивації при задоволенні їхніх сутнісних (існуючих і формованих) потреб” [2, с. 15].

Цьому найбільш сприяють проблемне навчання, педагогіка співробітництва, технологія навчання та особистісно орієнтоване навчання, комплексне використання яких має бути аксіомою для ефективного функціонування сучасної системи вищої педагогічної освіти. Вони мають бути покладені в основу організації професійної підготовки майбутніх фахівців, бо кожна з них має свої суттєві позитиви, а певні недоліки усуваються позитивними аспектами інших концепцій навчання.

Нами визначено такі основні напрями впровадження ідей сучасних концепцій навчання у процес їх підготовки:

По-перше, однозначне визначення результату навчальної діяльності студента у ВНЗ в руслі гуманістичної філософії освіти. Це має бути творча особистість, компетентного, підготовленого і всебічно готового до творчої самореалізації та самоактуалізації у професійній діяльності. Тут доречними є слова американського винахідника і підприємця Томаса Едісона, лауреата Нобелівської премії 1915 року про те, що найважливіше завдання цивілізації – навчити людину мислити. Відповідно, студент у навчальному процесі має навчитися думати, в основі якого лежить його інтелект.

По-друге, це автоматично вимагає суттєвої корекції змісту їх професійної освіти та шляхів і методів його реалізації. Він має включати, з одного боку, все те, що потрібно студентові для творчого розвитку власної особистості у навчальній діяльності, а з другого – для формування особистості майбутнього фахівця. Відповідно, цей зміст має включати “...аксіологічний, когнітивний, діяльнісно-творчий і особистісний компоненти, де останній компонент є системотворчим, а не когнітивний, як це є у традиційному навчанні” [5, с. 273].

По-третє, як відомо, навчання є двостороннім процесом – єдністю викладання й учіння. Всебічний розвиток студента відбувається в процесі навчальної діяльності. Рівень і характер цього розвитку залежать від її характеру. Це дає змогу вважати основою процесу навчання не викладання – діяльність педагога, а навчальну діяльність студента. Для активного застосування творчого потенціалу студента у навчальній діяльності необхідно виявляти та всебічно реалізовувати суб'єктивний досвід кожного студента.

Відповідно, у процесі конструювання і реалізації навчального процесу має відбуватися виявлення цього досвіду, гуманна професійна соціалізація студентів у ВНЗ.

По-четверте, цього можна досягти тільки шляхом впровадження у навчальний процес такої педагогічної технології, в основі якої має бути розуміння, емпатія, активний діалог та взаєморозуміння, які передбачають тільки суб'єкт-суб'єктні взаємини між педагогами і студентами [7].

По-п'яте, така взаємодія неможлива при застосуванні традиційних методів навчання, які формують наукові поняття шляхом формально-емпіричного узагальнення окремих завдань, а процес навчання розгортається за принципом "сходження від окремого до загального". Основним недоліком цієї групи методів навчання є прийняття студентів пасивними об'єктами, їх недостатня спрямованість до емоційно-почуттєвої та мотиваційної сфери психіки студента, практична відсутність діалогу між педагогами та студентами [4, с. 10-11].

Отже, суттєвій корекції мають підлягати загальна технологія навчального процесу у ВНЗ. З метою формування творчої особистості майбутнього фахівця доцільно збагачувати традиційні методи навчання такими методиками та технологіями, які сприяли б формуванню у них мотивації учіння та майбутньої професійної діяльності, змістовних життєвих настанов, високого рівня активності й емоційної заангажованості у навчальній діяльності, створенню умов для активного самостійного опанування студентами загальнонауковими та професійними знаннями, навичками та вміннями, професійною компетентністю, формування творчого стилю діяльності.

Сучасна політична ситуація та особливості функціонування держави в умовах відсутності чітко визначеної ідеологічної концепції вимагає від фахівців не тільки зрозуміти, запам'ятовувати та відтворювати отримані професійні знання, навички та вміння, але й найголовніше – вміти ними творчо оперувати, ефективно застосовувати у професійній діяльності й своєчасно й оперативно вдосконалювати. Досягненню цієї мети всебічно сприяють методи активізації навчальної діяльності, спрямовані на звільнення у студентів загального інтелекту, на розвиток у них творчого мислення, формування творчого стилю навчальної діяльності та наукової культури самостійно розв'язувати професійні завдання. Їх використання також сприяє активному впровадженню у підготовку майбутніх фахівців технологій і методик особистісно орієнтованого навчання на основі творчого використання провідних ідей і положень особистісного, діяльнісного і системного підходів до організації навчального процесу у ВНЗ, забезпечує особистісну та професійну спрямованість навчальних заходів, всебічно розвиває загальний і професійний інтелект студентів.

Коли вони творчо використовуються з урахуванням позитивних аспектів

технології навчання, проблемного навчання, особистісно орієнтованого навчання та педагогіки співробітництва, то, як правило, суттєво підвищують ефективність навчальних занять на основі творчого використання особистісного потенціалу кожного студента, активізації його внутрішніх резервів, забезпечення творчої навчальної діяльності. Наприклад, Д. Б. Богоявленська виділяє інтелектуальну активність як одиницю творчості, що інтегрує в собі інтелектуальні, мотиваційні та особистісні характеристики.

Творчість є нестимульованою активністю, яка виявляється у намаганні вийти за межі заданої проблеми. А М. О. Холодна виділяє критерії креативності, як комплексу певних властивостей інтелектуальної діяльності людини. Це – кількість ідей, що виникає в одиницю часу; їх оригінальність; сприймання – чутливість до незвичайного, до протиріч, невизначеності, готовність швидко переключатись з однієї ідеї на іншу; метафоричність [5].

Отже, проблема людського інтелекту є складною міждисциплінарною проблемою, яка безпосередньо має психологічний і педагогічний аспекти. Перспективи подальших наукових досліджень у галузях психологічної та педагогічної наук насамперед полягають у визначенні змісту та видів людського інтелекту, з'ясуванні основних методик їх діагностування та обґрунтуванні оптимальних педагогічних умов його формування у педагогічному процесі навчального закладу.

Зокрема, проблемне навчання безпосередньо сприяє актуалізації креативних якостей студента та формує творчий стиль навчальної діяльності. За допомогою сучасних технологій навчання, особливо – інформаційних, процеси пізнання суттєво можна оптимізувати, систематизувати, прискорити та полегшити. А методики та технології особистісно орієнтованого навчання сприяють справжньому затвердженню у навчальному процесі культу особистості, поваги до людського буття, визнання її цінності та гідності, індивідуальності та самобутності, формуванню творчої особистості майбутнього соціального педагога [6].

Відповідно, творче використання основних положень педагогіки співробітництва закріплює основні досягнення та позитивні аспекти застосування попередніх концепцій навчання. Студент відчуває собі суб'єктом, щохвилино та по годинно на навчальних заняттях виступає як суб'єкт, вчиться будувати та підтримувати різноманітні суб'єкт-суб'єктні взаємини та формує культуру цих взаємин, набуває досвіду особистісної поведінки та спілкування в умовах навчальної та квазіпрофесійної діяльності.

На підставі узагальнення теоретичних основ та практики підготовки педагогів можна зробити наступні висновки, що:

– по-перше, для формування і розвитку їх професійного інтелекту необхідно чітко визначити концептуальні основи їх підготовки;

– по-друге, необхідно використати комплексний методологічний підхід, у ході якого реалізуються провідні ідеї та положення проблемного навчання,

технології навчання, педагогіки співробітництва та особистісно орієнтованого навчання;

– по-третє, обґрунтувати організаційно-методичні основи формування професійного інтелекту в процесі підготовки фахівців економічного профілю. А системний, діяльнісний та особистісний підходи забезпечують природний прояв інтелектуальної активності студентів у навчальній діяльності як одиниці творчості, що інтегрує в собі їх інтелектуальні, мотиваційні та особистісні характеристики.

Використана література:

1. Балл Г. О. Гуманістичні засади педагогічної діяльності / Г. О. Балл // Педагогіка і психологія. – 1994. – № 2. – С. 5.
2. Зязюн І. А. Концептуальні засади теорії освіти в Україні / І. А. Зязюн // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2000. – № 1. – С. 11-24.
3. Пиаже Ж. Психологія інтелекту / Ж. Пиаже. – СПб. : Питер, 2004. – С. 192.
4. Теплов Б. М. Проблемы индивидуальных различий / Б. М. Теплов. – М. : АПН РСФСР, 1961. – С. 535.
5. Холодная М. А. Существует ли интеллект как психическая реальность? / М. А. Холодная // Вопросы психологии. – № 5. – 1990. – С. 121-128.
6. Холодная М. А. Психология интеллекта: парадоксы исследования / М. А. Холодная. – Томск : Изд-во Том. ун-та; М. : Изд-во “Барс”, 1997. – С. 392.
7. Ягупов В. В. Психолого-педагогічні основи особистісно орієнтованого навчання / В. В. Ягупов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Серія: Військово-спеціальні науки. – 2000. – № 2. – С. 20-25.
8. Eysenck H. (ed.). A model for intelligence. – Berlin. Heidelberg : Springer-Verlag, 1982.

ГРИБОК О. П. Проблемы формирования у будущих педагогов творческого стиля деятельности и профессионального интеллекта.

Статья посвящена анализу проблем формирования у будущих специалистов педагогического профиля творческого стиля деятельности и профессионального интеллекта.

Ключевые слова: *творчество, профессиональный интеллект, образование, учебный процесс, дидактика, педагогика.*

GRYBOK O. P. Problems of forming the future teachers of creative style and professional intellect.

This article analyzes the problems of formation of the future pedagogues' creative pedagogical style of their activity and professional intellect.

Keywords: *creativity, professional intellect, education, educational process, didactics, pedagogics.*